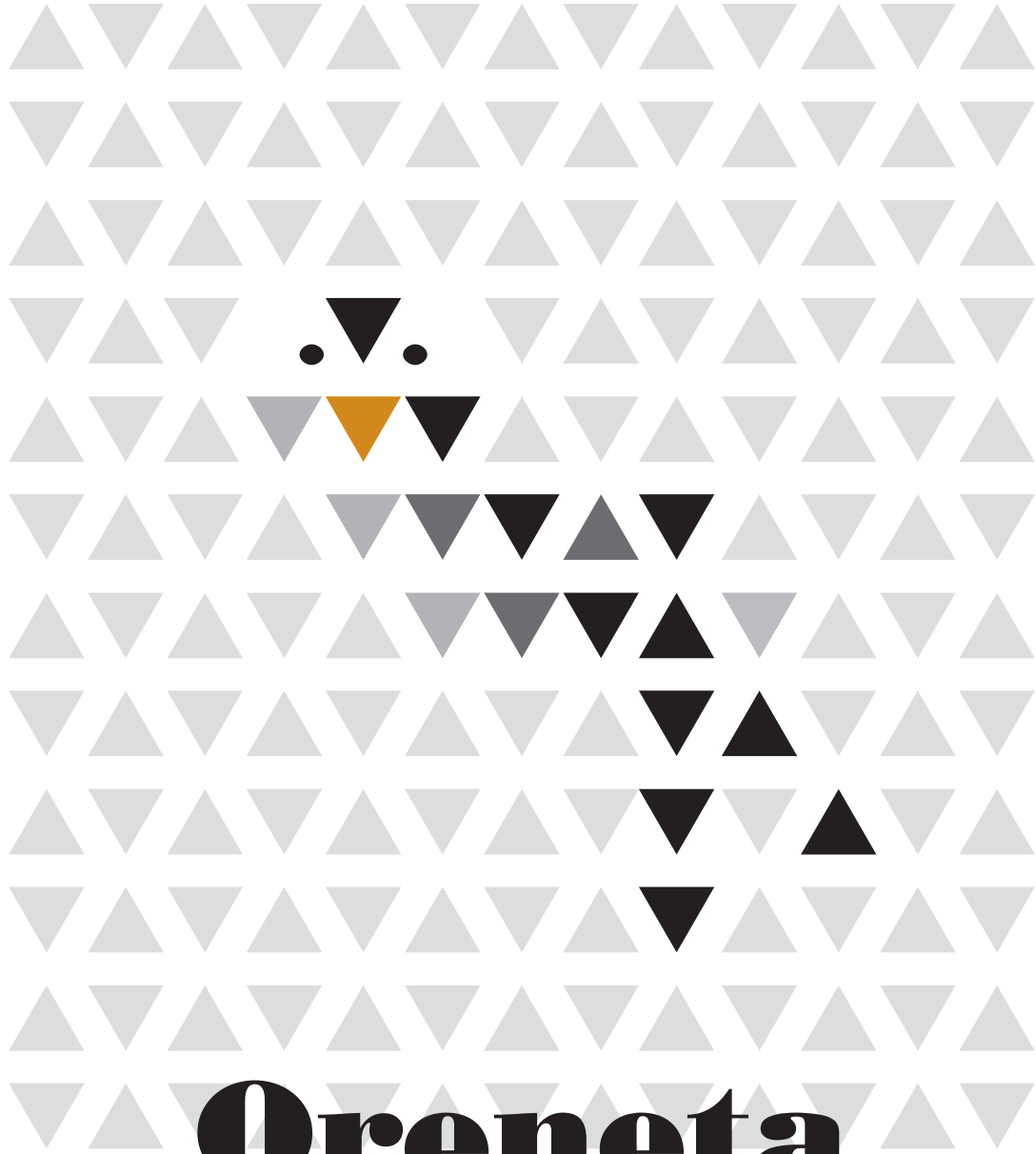

20

El
català
*Llengua per a tot
i per a tothom*

Oreneta cuablanca

Llegir per parlar, llegir per aprendre

LLEGIU i PARLEU

Abans de llegir

La presència d'alguns animals al medi evidencia la qualitat i bona salut de l'ecosistema. Les cuques de llum, en són una mostra. Sabeu de quin animal es tracta?

Mireu el cel de les vostres ciutats o pobles? Sou conscients que convivim amb animals?

Després de llegir

1 Sabíeu que en moltes ciutats es fan censos de nius d'orenetes cuablanques?

Us heu adonat de la presència de nius a la vostra ciutat? Us agraden els ocells? Creieu que els ocells són un entrebanc per a la salubritat dels ciutadans? Per exemple, l'allau de coloms.

2 En molts indrets del territori català s'han vist obligats a prendre mesures per espantar algunes espècies d'ocells ja que l'allau d'algunes espècies suposava un increment d'excrements, soroll excessiu. Coneixeu algunes pràctiques per fer-los fora? Defenseu la protecció d'aquestes espècies o més aviat penseu que cal seguir prenent mesures per reduir-les?

3 En moltes poblacions, cada cop hi ha més espècies exòtiques als arbres de les ciutats, com les cotorres. Penseu que són espècies invasives i caldria eradicar-les?

4 Hi ha animalons que poden ser un problema per a moltes persones. Per exemple, la presència invasiva del mosquit tigre, sobretot a la zona del Vallès Occidental. La majoria d'aquestes espècies invasives arriben a través de larves que han vingut des de molt lluny, enganxades a la roba, amb paquets... Progressivament, el mosquit tigre s'ha estès per diversos territoris del país. Podríeu explicar quines mesures cal tenir en compte perquè no es propaguin? Coneixeu altres espècies animals que hagin envaït l'ecosistema autòcton?

5 Penseu que des de l'Administració es fan prou campanyes informatives per sensibilitzar la població per tal que tingui cura de les mascotes i no les abandonin?

Oreneta cuablanca

Delichon urbica

NOM CIENTÍFIC	<i>Delichon urbica</i> .
FAMÍLIA	Hirundínids.
DESCRIPCIÓ	Ocell d'uns 13 cm de llargada. El dors és de color negre, excepte el carpó que és blanc. La panxa i la gorja també són blanques. Té una cua curta en forma de forquilla, però menys enforquillada que la de l'oreneta vulgar (<i>Hirundo rustica</i>). Les potes són curtes.
ALIMENTACIÓ	Menja insectes capturats en ple vol.
REPRODUCCIÓ	Fa el niu amb fang i l'enganxa al sostre, deixant només un petit forat a la part superior d'uns 2-3 cm de diàmetre. La femella pon entre 3 i 5 ous i els incuba entre 14 i 16 dies. Els pollets segueixen dins del niu fins als 30-32 dies; quan comencen a volar fan petits vols fins a llocs propers on continuen essent alimentats pels pares.
HÀBITAT	Viu prop dels pobles petits, fent els nius sota els balcons i els ràfecs de les teulades.
COSTUMS	Vola amb rapidesa, amb canvis constants de direcció. Canta amb sons curts o amb refilets. Cap a finals d'estiu es reuneixen moltes orenetes i es fàcil veure-les parades sobre els fils elèctrics; es preparen per emigrar cap a l'Àfrica on passen l'hivern, per tornar a inicis de primavera.
ALTRES INFORMACIONS	Acostuma a tornar cada any al mateix lloc de l'any anterior.

→ **TURMO, Ferran.** *Plantes i animals del nostre entorn.*
L'oreneta cuablanca.

<http://www.xtec.cat/~fturmo/d108/ocells/orenetaqua.htm>

[Consulta: 4 juny 2013]

Preparació de l'activitat

- Llegeix el text de lectura diverses vegades i preveu les dificultats que pot tenir.
- Consulta l'apartat «Informació per preparar aquesta lectura» que trobaràs tot seguit. Obtindràs informació sobre l'autor o el tipus de text que es presenta.
- Al final d'aquesta pàgina hi ha un apartat amb enllaços a webs on, si ho vols, pots ampliar informació.
- Recorda que entre tu i l'aprenent heu de compartir un codi per quan calgui fer evident algun error durant la lectura.
- És important respondre totes les preguntes de l'apartat «Abans de llegir».

Per fer la lectura amb l'aprenent segueix les pautes que es donen en el document de presentació del material (<http://www.gencat.cat/llengua/lllegirperparlar>).

Recorda que l'objectiu és llegir en parella i fer conversa a partir de la lectura.

INFORMACIÓ PER PREPARAR AQUESTA LECTURA

En aquesta activitat llegireu la fitxa tècnica d'un ocell. Les nostres ciutats, cada cop més urbanitzades, van perdent, progressivament algunes espècies animals i, en canvi, n'apareixen de noves a causa de la incursió en el medi d'espècies exòtiques o invasives.

DURADA DE L'ACTIVITAT 1h.

Ampliació de la informació

En aquesta web trobareu informació sobre una iniciativa d'estudi dels ocells i el medi urbà basada en la participació ciutadana i en el seguiment dels nius d'oreneta cuablanca dels pobles i ciutats de Catalunya:
<http://www.orenets.cat>

www.gencat.cat/llengua
www.cpnl.cat

LLEGIU i PARLEU

